

Handläggare: Kristofer Wallin
Telefon: 08-508 33 621

Till
Utbildningsnämnden
2011-06-16

Riktlinjer för fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola.
2. Utbildningsnämnden godkänner riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag för fristående fritidshem som inte bedrivs av huvudman med fristående skola.
3. Utbildningsnämnden godkänner riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg.
4. Utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att framgent uppdatera riktlinjerna på grund av förändringar i lag, författningar och statliga eller kommunala bestämmelser.

Thomas Persson
Direktör

Per Thorslund
Avdelningschef

Sammanfattning

Den 1 juli 2011 ska en ny skollag börja tillämpas. Förvaltningen har därför reviderat nämndens tidigare riktlinjer och anpassat dessa till den nya skollagen.

Den nya skollagen har en förändrad struktur i jämförelse med tidigare skollag. Förvaltningen har därför valt att i riktlinjerna utförligt redovisa de bestämmelser i den nya skollagen som är styrande för verksamheterna. Avsikten med riktlinjernas

utformning är att de ska vara tydliga och att det ska vara enkelt att hitta vad som gäller i enskilda frågor.

De förändringar som införts i den nya skollagen i jämförelse med tidigare lagstiftning är främst ett tydligt uppdrag om systematiskt kvalitetsarbete, en precisering av förskolechefens och förskollärares ansvar och arbetsuppgifter och att uppgifter inom utbildning och pedagogisk omsorg kan läggas på entreprenad.

I övrigt har den nya skollagen till stor del tagit över den gamla skollagens grundregler. Förvaltningen har därför fört över till de nya riktlinjerna de principer som nämnden tidigare har fastställt.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner bilagda riktlinjer för fristående förskola (bilaga 1), fristående fritidshem (bilaga 2) och enskild pedagogisk omsorg (bilaga 3). Förvaltningen föreslår också att förvaltningen ges i uppdrag att framgent uppdatera riktlinjerna på grund av ändringar i lag, författningar och statliga eller kommunala bestämmelser.

Ärendets beredning

Riktlinjerna har utarbetats inom avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet i samråd med Stockholms stads juridiska avdelning.

Bakgrund

Ny skollag ska börja tillämpas från och med den 1 juli 2011 (Skollag 2010:800).

Den nya skollagen innebär att samma regler och krav gäller för fristående och offentliga skolor och tillsynsmyndigheterna får ytterligare sanktioner mot de huvudmän som missköter sig.

Barns, elevers och vårdnadshavares rätt till insyn och delaktighet i verksamheterna har stärkts och huvudmännens ansvar för systematiskt kvalitetsarbete har förtydligats (3 och 4 kap. skollagen).

Förskolan (8 kap. skollagen) blir en egen skolform. Förskolan blir därmed en integrerad del av skolväsendet vilket befäster förskolans ställning som den första delen i utbildningssystemet.

Flera av de skolformsövergripande bestämmelserna i skollagens inledande kapitel kommer därför att gälla även förskolan, bland annat övergripande mål för utbildningen. Förskolans pedagogiska uppdrag stärks även genom att läroplanen

har förtydligats med nya mål för barns språkliga och matematiska utveckling samt naturvetenskap och teknik. Dessutom har förskollärares pedagogiska ansvar tydliggjorts och nya avsnitt för förskolechefens ansvar samt för uppföljning, utvärdering och utveckling har tillkommit.

Fritidshemmet (14 kap. skollagen) ska som tidigare komplettera skolan och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. Den 1 juli 2011 övergår beslut om godkännande och tillsyn av fristående fritidshem som ingår i fristående skola till skolinspektionen. Utbildningsnämnden har kvar ansvaret för beslut om godkännande och tillsynen av fristående fritidshem som inte bedrivs av huvudman med fristående skola.

Annan pedagogisk verksamhet (25 kap. skollagen) är en samlad benämning för pedagogisk omsorg, öppen förskola, öppen fritidsverksamhet och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Pedagogisk omsorg är i sin tur ett samlingsbegrepp för familjedaghem, flerfamiljssystem och liknande verksamheter. Enskild pedagogisk omsorg ska inte ”godkännas” på det sätt som krävs för fristående förskola eller fritidshem utan ges ”rätt till bidrag” under vissa förutsättningar. Kraven på pedagogisk omsorg är lägre än de krav som gäller för förskola/fritidshem men förskolans läroplan, liksom skolverkets allmänna råd för kvalitet i fritidshem och allmänna råd för familjedaghem ska vara vägledande.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen redovisar utförligt i riktlinjerna de bestämmelser i den nya skollagen som är styrande för verksamheterna. Bestämmelserna redovisas kursivt och med en direkt hänvisning till var man kan hitta bestämmelsen i skollagen. Bestämmelserna redovisas till största delen som citat.

När det gäller barnperspektiv, utbildningens kvalitet och systematiskt kvalitetsarbete ökar kraven i den nya skollagen. Nya krav införs för förskolechef, förskollärare och inflytandefrågor. Uppgifter inom en utbildning (förskola och fritidshem), liksom inom pedagogisk omsorg, kan läggas på entreprenad och religiösa inslag får förekomma i utbildningen och i pedagogisk omsorg.

Den nya skollagen ger tillsynsmyndigheten fler tillsynsåtgärder än tidigare. Nämnden kan utdela en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser. Ett föreläggande kan förenas med ett vite och nämnden kan meddela tillfälligt

verksamhetsförbud med hänsyn till allvarlig risk för barns och elevers hälsa eller säkerhet.

I enlighet med nämndens beslut om ”Uppföljning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor. Yttrande över rapport från stadsrevisionen” (nämnd den 23 maj 2011, dnr 11-124/836) kommer förvaltningen att pröva hur kvalitetskriterier kan formuleras för att det ska bli tydligare när tillsyn leder till föreläggande.

Med hänvisning till gällande språklag (Språklagen 2009:600) föreslår förvaltningen ett särskilt avsnitt om språk.

Eftersom bestämmelserna för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg till vissa delar skiljer sig åt föreslår förvaltningen separata riktlinjer för dessa verksamheter.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner bilagda riktlinjer för fristående förskola (bilaga 1), fristående fritidshem (bilaga 2) och enskild pedagogisk omsorg (bilaga 3). Förvaltningen föreslår också att förvaltningen ges i uppdrag att framgent uppdatera riktlinjerna på grund av ändringar i lag, författningar och statliga eller kommunala bestämmelser.

Bilagor:

1. Fristående förskola. Riktlinjer för godkännande och bidrag.
2. Riktlinjer för godkännande och bidrag. Fristående fritidshem som inte bedrivs av huvudman med fristående skola.
3. Enskild pedagogisk omsorg. Riktlinjer för rätt till bidrag.